

Ett trovärdigt försvar

Har Sverige råd med ett trovärdigt försvar? Den frågan borde vara orimlig och oacceptabel att ställa i ett av jordens rikaste länder, som dessutom under sekler slagit vakt om sin frihet och sitt oberoende. Men det är faktiskt i dessa termer som en del av dagens försvarsdebatt förs. De till försvaret negativa finner i vårt besvärliga statsfinansiella läge ett tacksamt argument för sina krav på fortsatta nedskärningar i försvarsbudgeten.

Sveriges ekonomiska läge är utomordentligt besvärligt. En sträng sparsamhet med skattebetalarnas pengar är nödvändig. Direkta nedskärningar i den offentliga sektorn måste ske. Uppgifter som överförs till det allmänna måste återföras till den enskilda sektorn. Genom en begränsning av den offentliga sektorns ekonomi måste livsutrymme skapas för en expansion i det enskilda näringslivet.

I denna situation av en nödvändig, allmän omprövning av den offentliga sektorns åtaganden intar dock försvarskostnaderna en särställning. Utgifterna för försvaret kan utan vidare betecknas som en grundkostnad för det svenska samhällets fortlevnad och bestånd.

Är det någon som inte tycker att Sveriges fred och frihet är värd att försvara? Som inte vill slå vakt om den svenska demokratin och vår rätt till nationellt självbestämmande? Som inte tycker att vi skall kunna hävda våra territorialgränser och avvisa tex främmande u-båtar?

För dem som tycker att Sverige är ett land värt att försvara kan slutsatsen bara bli en: Försvaret måste få de medel som

krävs för att bli starkt nog att kunna avvärja alla hot som kan komma att riktas mot Sverige.

Strängt taget avgör vi inte själva hur starkt försvar vi behöver. Det är stormakterna i vår omvärld, deras rustningar, deras dispositioner och det potentiella hot som finns i spänningen mellan öst och väst som i betydande grad måste styra våra försvarsansträngningar. I detta hänseende har den ryska u-båten i Karlskrona skärgård utgjort en god illustration. U-båtens exempellösa intrång i svenskt militärt skyddsområde har visat på allvarliga brister i våra egna bevakningsmöjligheter. Det inträffade har samtidigt gett prov på den sovjetiska marina uppbyggnaden och visat i hur hög grad Sovjet i dag tycks betrakta Östersjön – Fredens Hav – som sitt eget innanhav.

Våren 1982 skall riksdagen besluta om försvarsramarna för femårsperioden 1982–1987. Det blir ett synnerligen viktigt beslut. Dess innehåll kommer att avgöra om försvagningen av det svenska försvaret skall fortsätta eller om det blir möjligt att skapa borgerlig samling – eller i bästa fall nationell samling – kring ett beslut som innebär att försvarets styrka kan upprätthållas och på vissa punkter förbättras.

I det kommande försvarsbeslutet finns tre särskilt viktiga komponenter: flygplansfrågan, fredsorganisationen och pris-kompensationssystemet. Nedskärningarna i fredsorganisationen blir smärtsamma men måste genomföras om krigsorganisationens slagkraft skall kunna upprätthållas

bla i materielhänseende.

Flygplansfrågans lösning borde vara given. Kan svensk industri bygga ett stridsdugligt krigsflygplan så bör svensk industri också få göra det. De säkerhetspolitiska fördelarna för det neutrala Sverige med ett svenskbyggt plan är uppenbara. Därtill kommer de industripolitiska fördelarna.

Ett tillfredsställande priskompensationssystem är oerhört viktigt för försvaret. Då skapas möjlighet till fasthet och styrsel i den femåriga planeringen.

Spänningen i det nordiska området har ökat starkt under senare år. Den sovjetiska upprustningen är högst påtaglig. Sverige är ett litet neutralt land som inte hotar någon. Nog har vi ändå tillräckligt mycket kvar av traditionell svensk frihetskänsla för att vilja göra de mitt i välfärden begränsade materiella uppoffringar som krävs för att vi skall upprätthålla ett trovärdigt svenskt försvar!